

Aktuellt från Strömstad akademi Nr 2016-01

News from Strömstad Academy No. 2016-01

29 januari 2016

Anders Gustavsson: Redaktörens ruta *Editor's corner*

Tisdagen den 2 februari blir en viktig dag genom en diskussion i Göteborg om hur tvärvetenskap skall tillämpas vid forskning inom Strömstad akademi som har forskare från många olika vetenskaper. En arbetsgrupp under ledning av oceanograf Gunnar Kullenberg har utarbetat ett underlag för diskussionen vilket publiceras i detta nyhetsbrev. Möt upp vid Göteborgsmötet. Tanken är att diskussionerna skall peka fram mot ett heldagsseminarium vid årsmötet sista veckan i juni månad.

I slutet av februari anordnas för åttonde året i rad Winter Word Festival i Strömstad. Strömstad akademi medverkar förutom ett stort antal författare både från Sverige och internationellt. Hitta programmet på <http://www.winterwordfestival.com/>.

Jag vill inskräpa en tidigare uppmaning att försöka värva nya medlemmar till akademien, inte minst kvinnor. Skicka in förslag till vår rektor Lars Broman. Jag önskar nya bidrag till februariumret med deadline den 26 februari 2016 under adressen anders.gustavsson@ikos.uio.no. Sänd kortare artiklar och/eller recensioner av ny vetenskaplig litteratur. Skriv både på svenska och engelska. Sänd också bidrag till Akademiens skriftserie Acta Academiae Stromstadiensis under adressen stig.svallhammar@telia.com.

Tuesday, February 2 will be an important day by a discussion in Gothenburg on how interdisciplinarity may be applicable for research performed within Strömstad academy with scientists from many different disciplines. A working group led by oceanographer Gunnar Kullenberg has prepared a basis for the discussion which is published in this newsletter. Come to the Gothenburg meeting . The idea is that the discussions should point forwards to an one-day seminar at the annual meeting during the last week in June.

In late February, the Winter Word Festival will be held for the eighth year in a row in Strömstad. Strömstad academy takes part besides a large number of authors from both Sweden and internationally. Find the program on <http://www.winterwordfestival.com/>.

I would impress upon the earlier call to try to recruit new members to the academy, especially women. Send proposals to our rector Lars Broman. Finally, I wish to get new contributions to the February issue of the newsletter sent to my following address with deadline 26 February 2016: anders.gustavsson@ikos.uio.no. Please, write in both Swedish and English. Send short articles and / or reviews of new scientific literature. Send also contributions to Acta Academiae Stromstadiensis with the address: stig.svallhammar@telia.com.

Bästa hälsningar, *Best regards*, Anders Gustavsson

Lars Broman: Från er rektor *From your Vice Chancellor*

Welcome to a new year with Strömstad Academy!

It will become an interesting year for Strömstad Academy with – as usual – The Academic Festival in the end of June as a major event. Planning of the Festival program has just begun, so today I cannot tell so much about it. The dates will be 27-30 June, including a one-day study tour on the last day. The inauguration of new Fellows will be on the 28th, and the days will be filled with interesting lectures, seminars, and social events. Fellows will be formally invited in April. A monthly electronic Newsletter is planned, and the web-site www.stromstadakademi.se will be regularly updated (so why not visit it once in a while?). More about our on-going projects – The Century of Our Grandchildren, Sustainable Fossil Free Koster, collaboration between the Academy and Strömstad schools, etc., will be given in the following Newsletters.

My own Strömstad Academy new year has got a busy start. On Monday 1 February I will participate in some meetings in Strömstad: First, I will meet with our Treasurer Sven Moosberg and with Susanne Gutke from Gullregnet, who will assist the Academy with book-keeping. Then Rotary lunch at Restaurant Laholmen with members of the Organizing Committee of International Symposium on Renewable Energy Education ISREE 2017 (see http://www.stromstadakademi.se/ISREE_2017_First_Announcement.pdf). One of us, Chalmers Professor Jan-Olof Dalenbäck will be lunch speaker and talk about Will Installation of Solar Cells Pay? Then a meeting at the symposium venue Strömstad Senior High school with the Committee plus High School Rector Heléne de Leuw. Finally a meeting with members of Strömstad Science Club and with Strömstad Library Director Gunilla Sandin; we will discuss the joint participation of SSC and Strömstad Academy in the Winter Word Festival (see Gunilla's text below). Finally, I will take a late-evening train to Göteborg so I can participate in the Academy lunch on 2 February – see Gudmund's text below.

Invite Your Friend/Colleague to Join Strömstad Academy

The following text was recently published at <https://www.facebook.com/stromstadakademi>, which you are welcome to join or visit: Strömstad akademi är öppen för nya ledamöter och du är välkommen med din ansökan till akademi@stromstad.se. Vill du bli stödjande ledamot så bifoga namn, adress och tel.nr. När du antagits får du en uppmaning att betala in årsavgiften 200:- till plusgiro 1115-5.

Vill du bli förordnad ledamot måste du också bifoga dokument som styrker din akademiska behörighet. Professor måste ha professorskompetens, bitr prof docentkompetens, assisterande prof dr-examen + lärarerfarenhet från univ/högskola, forskarassistent dr-examen, samt forskningsassistent akademisk grundexamen. Årsavg 600:-.

Strömstad Academy is open for new Fellows, and you are welcome with your application to akademi@stromstad.se. If you want to become Supporting Fellow, include name, address and phone No. When admitted, you will be asked to pay the yearly fe(for 2016), SEK 200:-.

If you want to become an appointed Fellow, you also have to include a document that proves your academic status. To be appointed Professor, you should have been professor at an accredited university (or similar). To be appointed Associate Professor, you should have been associate professor at an accredited university (or similar). To be appointed Assistant Professor, you should have a PhD and university teaching experience (or similar). To be appointed Research Associate, you need a PhD or similar exam. To be appointed Rresearch Assistant, you need a bachelor's degree. Yearly fee is SEK 600:-.

Gudmund Bergqvist: Göteborgsmöte 2 februari.

Behovet av tvärvetenskap har diskuterats en del inom Akademien. Det blir ett sk Göteborgsmöte tisdagen den 2 februari kl 13.00 på Indian Barbeque, Kapellplatsen Göteborg. Gunnar Kullenbergs anteckningar kring ämnet finns nedan i nyhetsbrevet. Fundera och ha synpunkter till mötet. Målet är att kunna ha förslag på ett eventuellt sådant heldags(?) symposium i samband med årsmötet. Anmälningstiden utgick egentligen 26/1, men har du inte bestämt dig förrän nu så går det nog att klämma in dig ändå.

Gunnar Kullenberg och arbetsgruppen: Tvärvetenskap för Strömstad Akademi

Uppgift

Strömstad Akademis Interdisciplinära och Tvärvetenskapliga arbetsgrupp har uppgiften att identifiera teman om vilka Akademien kan ordna interna symposier, seminarier eller diskussioner.

Målsättning

Syftet är att stimulera utnyttjande av Akademiens potential inom gränsskiktet tvärvetenskaplighet, vilket också kan ge upphov till projekt. Gruppen bör specificera vilken nivå den anser seminariet, symposiet eller diskussionen skall sikta på.

Kriterier för val av teman

Temat vinner på att behandlas tvärvetenskapligt, och i stort sett ligger inom Akademiens kompetensområden; temat har en viss anknytning till Strömstad och regionen; temat berör och engagerar människor och samhälle och kan ingå i individuella erfarenheter; behandling av temat i ett seminarium bör leda till något resultat, några slutsatser. Temat bör också ha en begränsning som möjliggör att olika erfarenheter, argument, åsikter kan mötas, harmonieras, vilket gör det möjligt att finna delade meningar och formuleringar man kan enas om.

Nivå och Akademiens roll

Detta tvärvetenskapliga experiment begränsas först, i början, till Akademien. Alla teman oberoende av titel kan möjligen ha några "generiska" inslag såsom vetenskapens roll, erfarenheters och exempelvis eller demonstrationers inverkan, betydelsen av utbildning, kritiskt tänkande och självtänkande. Dessa frågeställningar kan då möjligen vara några av dem vi vill ha svar på, vilket kan bli ett resultat av det tvärvetenskapliga utbytet. Resultatet bör visa att summan blir mera än bidragen var för sig, en viss "additionality". Detta kan kanske underbygga en kritisk upplysningskultur och att Akademien hjälper att sprida väl underbyggda insikter om ämnen och områden som Akademien omfattar. För att vi skall uppnå något sådant resultat anser vi att seminariet måste förberedas pro-aktivt, således att medlemmar från Akademien inbjuds att ge en presentation som behandlar något specificerat område av temat, och att en sammanfattning av presentationer och diskussioner produceras och möjligen kommer in i Nyhetsbrevet. Ett resultat kan också bli formuleringar till uppföljande projekt.

Förslag

Gruppen föreslår som första försök ett heldagsseminarium, med Akademiemedlemmar som inbjudna föredragshållare, debattörer och rapportörer, alltså en rent intern Akademi händelse. Vi föreslår att det ordnas till nästa års Akademimöte, som en del av det öppna mötet.

Programmet kan omfatta flera föredrag som söker analysera vissa föreslagna områden eller ämnen inom ett övergripande tema, med korta frågor efter varje inlägg, och en avslutande längre diskussionsavdelning. För att göra det hela mera levande och deltagande, föreslår vi att några delar behandlas genom dialoger mellan två debattörer som analyserar påståenden, fördomar, och andra element av ämnet. Totala antalet föredrag kan vara 4-6 och totala antalet debatter 2-3, som exempel. Varje föredrag ges 35 minuter, som inkluderar omkring 5 minuters korta frågor. Debatterna begränsas också till högst 35 minuter, och medger deltagande av åhörarna. Tre sessioner på omkring 150 minuter med kaffe eller frukt paus i mitten föreslås. Varje session har ordförande och rapportör(er) från Akademien. Rapportörerna ger en kort introduktion som inledning till den avslutande diskussionsperioden, de sista 150 minuterna, med fokus på de tvärvetenskapliga aspekterna. Föredragshållare, debattörer och rapportörer, som alltså alla är därtill inbjudna medlemmar av Akademien, kan därefter utgöra en panel som svarar på frågor, eller själva ställer frågor till varandra eller auditoriet. Både föredrag och debatter förväntas fokusera på de tvärvetenskapliga aspekterna av området eller problemet. Målsättningen är vidare att hela eller så stora delar som möjligt av Akademien deltar i seminariet, som förväntas ge något resultat angående erfarenheten och slutsatser om tvärvetenskapens betydelse och bidrag. Finns där någon "additionality"?

För att skapa en gemensam bas föreslås att seminariet inleds med en genomgång av vad som kan avses med tvärvetenskap. När är tvärvetenskapliga perspektiv motiverade, hur kan olika vetenskaper samverka, vilka erfarenheter har vi av detta i Akademien? Vad är skillnaden mellan tvärvetenskap och mångvetenskap? En sådan diskussion kan säkert ta en hel dag. För att begränsa diskussionen till

högst en timma föreslår vi att den baseras på en presentation av inhämtade synpunkter från akademimedlemmar. En medlem av arbetsgruppen är villig att göra denna insats.

Vi har analyserat flera områden. Här följer förslag till möjliga element i ett program för tre av de områden som vi diskuterat. Givetvis avses endast några av dessa punkter behandlas, men det kan överlåtas till organisatörerna att välja vilka. Vi föreslår Styrelsen att det första förslaget med titeln "Krig och flyktingar: produkter av vad" användes för ett första internt tvärvetenskapligt seminarium.

1. Krig och flyktingar: produkter av vad?

En tvärvetenskaplig diskussion mellan humaniora, samhällsforskning, ekonomi, naturvetenskap, politiska och religionsvetenskaper kan sannolikt ge några svar på frågan och belysa vetenskapernas gemensamma betydelse för inblandade intressen och processer liksom dessas användande eller beroende av vetenskaperna. Har humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning annat ansvar än teknik och naturvetenskap?

- Religion som fredsmäklare eller krigshetsare, olika exempel från historien och nutiden
- Flykt som strategi och/eller räddning
- Migration, integration, segregation
- Vetenskap i militär tjänst
- Vapenutveckling, spridning av ny teknik
- Människans behov av religion och mening, religiositet, tro, hopp, ideologi, framtidsvisioner, lidande, en mening med livet över det materiella, ledarskap, att utvecklas, avancera.
- Betydelsen av utbildning, lärande att tänka själv, analysera myter, kritisera, att inte tvingas in i ett systemtänkande, en tvingande lära med förlust av integritet och frihet.
- Ledarskapets filosofi och utveckling, betydelsen av grupper, ordnar och solidaritet till exempel Tempelriddare, Malteser orden, Jesuitorden, och politiska partier; personlighet, veta sitt eget värde under socialt tryck och fördomar; demagogi och terror.
- Hjärnans funktion, neurologi, kanske medicin och fysiologi, möjligheten att förklara beteenden, reaktioner, förutse personlighetsutveckling.
- Krigskonstens och religionens drivkrafter, är de desamma? Maktbehov, liksom i politiken? Varför är religion ofta våldsam, intolerant, uteslutande? Kan olika vetenskaper ge svar på detta, eller är detta fördomar eller oriktiga påståenden?
- Betydelsen av förhandlingskonst, diplomati, handel, dialog; säkerhetspolitik och underrättelseanalys; förståelse av kultur, utbildning, språk; hur få förmåga att behandla rädsla, skapa förtroende.
- Betydelsen av att kunna behandla tabun, fundamentalism, dogmatik, demagogi, och lära av erfarenheter vad gäller t.ex. rehabilitering, krigsskador, trauma behandling. Historiskt fick återvändande soldater och sjömän ta hand om sig själva, de kastades på land, och det

2. Hållbar utveckling: vad är det?

- Definition av hållbar utveckling, olika formuleringar med historik och tolkningar, påståenden och fördomar; problem vad gäller tidsskalor omfattande flera generationer (intergenerational), resursproblematiken, betydelsen av ekonomins, vetenskapens och teknikens utveckling och nya rön.
- Betydelsen av grundpelarna och deras kopplingar, inbördes beroende, såsom: fred och samhällssäkerhet (human security); etik och jämlikhet; miljön, både den sociala och naturliga, naturtillgångar och naturhushållning; ekosystem, biologisk mångfald och de tjänster dessa ger vårt samhälle; ekonomi och effektivitet; påståenden, insikter, fördomar kan diskuteras och ställas mot varandra.
- Hur tillfredsställa de nödvändiga mänskliga behoven inom förväntade begränsningar av resurser, land, ekonomi, och undvika överkonsumtion, marknadens roll, tesen att hållbarhet är lönsamhet; konsekvenser av nöd, fattigdom och brist på tillgångar; utbildningens grundläggande betydelse; fördomar, förutfattade meningar, indoktrinering och påståenden ställs ofta mot varandra, kan de behandlas, bemötas?
- Naturens och den mänskliga miljöns möjligheter att uppfylla de nuvarande och kommande behoven under gällande premisser av vetenskap, teknik, samhällets organisation; framtidsforskning, förutsägelser, spridning (diffusion) av nya rön, socialt accepterade av ny teknik, t.ex. angående föda, hälsa, energi, återvinning, klimatändring och koldioxidutsläpp: sociologi, naturvetenskap, ekonomi, teknik.
- Vilka är de nuvarande mest begränsande naturtillgångarna, t.ex. vatten, ren luft, energi, föda; hur påverkas de och deras fördelning och produktion av klimatutvecklingen, föroreningen, koldioxid och kväveutsläppen?

- Demografin, migration, driven av miljöförstöring, osäkerheter och konflikter, klimatändringar, hungersnöd; vetenskapens roll och utveckling, tidshorisont för accept av nya idéer, rön, erfarenheter; som exempel förorening, klimatändring.
- Inverkan av globalisering, förhandlingsteknik, diplomati, och internationella överenskommelser; negativa inställningar, fördomar, misstro, cynism och politik;
- Miljöns förstörelse, föroreningar, förluster av ekosystem, biologisk mångfald, födoproduktion, ekologisk produktion, och hur beräkna dessa både tillgångar och förluster, ta dem med i nationalekonomin och tillväxten; vetenskaplig information, fördomar, traditioner;
- Klimatändringens och extrem väderleks inverkan på naturtillgångarna, befolkningen, migration, urbanisering, medför behov av struktur, norm, och förvaltningsändringar;
- Målsättningar för hållbar utveckling, tidshorisont, lokala och regionala exempel, som Kosterprojektet, naturreservat, nationalparker; betydelsen av exempel, demonstrationsprojekt och engagerade, trovärdiga ledare och politiker.

3. Hälsa och miljö

- Varför är vi oroliga för vår hälsa? Kritisk bedömning eller negativ uppfattning om vetenskapen? Missinformation, myter, hörsägen, traditioner, depression? Medicin, läkarvetenskap, sociologi, psykologi, livsfilosofi, kommunikation.
- Livskvalitetens betydelse, förståelse av livsprocesserna, fysiologi, föda, miljö, fysisk hälsa och välbefinnande.
- Bristande information och uteblivna svar på frågor, varför förklarar och svarar inte vetenskapens representanter, läkare, vårdare, psykologer; varför måste man själv fråga och ställa diagnos? Varför gör man inte vissa tester, t.ex. PSA för män? Läkarutbildningens roll, politikens roll? Företagsvårdens roll?
- Behovet av en helhetssyn på hälsan, några belysande exempel kan ges, beskrivande kopplingen mellan alla delar såsom egen förståelse och beteende, utbildning, miljön, arbetsvillkor, fysisk träning, och hur vetenskaperna betraktar, eller behandlar dessa ting.
- Farmakologi, medicinering, vaccinering och dessas utveckling med forskning och tester; varför man blir, kan bli immun, varför antibiotika skall användas med omtanke och begränsning.
- Utbildning, skolans roll, förebilders roll, tillgänglighet av trovärdig information; sociologi, psykologi, kommunikation och media, annonskampanjer, fråga doktorn program

Gunilla Sandin: Möten, mångfald, mod och drömmar

För åttonde året i rad lyser Winter Word Festival upp vintermörkret.

Strömstads kommun bjuder in till litterära möten, massor av musik, två festkvällar, kulturskola och mycket, mycket mer. Flera av författarseminarierna handlar om människor som flytt krig och förföljelse, men som vägrar ge upp sina drömmar. Traditionen att låta publiken möta aktuella författare i föreläsningar under lördagen följs även i år. Vi möter också scenpoeter, översättare, flugsamlare, dokumentärfilmare, barnboksförfattare, en multikonstnär. Också Strömstad akademi medverkar.

Som start på festivalen kommer vi även att få en inblick i vad ett permanent Kulturhus i Skagerack skulle kunna innebära. Besökare inbjuds under fredagen 17-20 att gå runt i det tillfälliga Kulturhuset för att titta eller prova på teater, musik, hantverk, café, foto mm som då pågår i alla skrymslen och vrår.

Internationella gäster

Författare från Island och England kommer till Strömstad för att arbeta, möta svenska författarkollegor och delta i Winter Word Festival. Det bor här i en vecka som en del av regionens litterära residensverksamhet där Strömstad är huvudort. Författarcentrum Väst har bjudit in dem, och detta blir upptakten till ett kulturellt EU-projekt där hela regionen kommer att ges möjlighet att ta plats på den internationella litterära scenen.

Vi ses i vimlet!

I början av februari presenterar vi hela programmet på <http://www.winterwordfestival.com/>.

Tills dess: Kryssa för 26 och 27 februari i kalendern!

